

*Presentatie Drs. Harry Dijkstra aan het Comité van de Regio's van zijn concept advies over het Kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie "CIP"; 16 november 2005*

Voorzitter, collega's, dames en heren,

Voor U ligt mijn advies over het Kaderprogramma concurrentievermogen en innovatie. Ik dank de collega's van ECOS voor hun inbreng bij de voorbereiding. Ik heb ook gebruik gemaakt van de input van organisaties als VRE en REGR. Ook collega-rapporteur Chatzimarkakis van het Parlement wil ik noemen. Ik heb verder een speciale consultatieve website geopend. Ik heb hier innovatie in de praktijk gebracht om dit als eerste rapporteur van het CoR te doen. Het aantal hits op de website was groot, maar het aantal reacties beperkt. Als laatste wil ik de medewerkers van DG Enterprise voor het positieve overleg bedanken en voor de welwillendheid om het advies bij de verdere beleidsontwikkeling op onderdelen te willen volgen.

De hoofdlijnen van mijn advies wil ik als volgt releveren.

1. *Multi Level Governance* is naar mijn mening belangrijk als antwoord op de ontstane onzekerheid m.b.t. de EU-grondwet. Het gaat om het risico van een geloofwaardigheids crisis tussen burger en politiek.
2. *Commitment* aan het te voeren beleid én het te organiseren budget, is nodig op *alle overheidsniveaus*.
3. Het *Kaderprogramma* wil ik met u *positief* ontvangen. Het beantwoordt aan diverse eerdere, relevante standpunten van het Comité.
4. Essentieel is, dat wij als *regio's* dit programma zien als een stimulans om onze *politieke medeverantwoordelijkheid* door een proactief innovatiebeleid op ons te nemen. De EU kan eigenlijk alleen kaders stellen. De regio's zullen bottom-up, de uitvoering moeten neerzetten.

**Een stevige decentrale aanpak is de weg. De EU kan slechts faciliteren en stimuleren. Verder moet de Commissie flexibeler zijn, meer durf tonen en haar rol als controller versimpelen. Verantwoordelijkheden moeten worden gedecentraliseerd.**

Voor het debat voeg ik hier graag de volgende gedachten aan toe: Er heerst angst door de onzekere economische tijden. *Angst is geen goede drijfveer* voor de nodige veranderingen. Ik vraag me dan ook af: "Welke koers willen wij überhaupt voor Europa en waar ligt onze economische toekomst?".

Ik denk dat wij in Nederland en Frankrijk van de onrust onder de kiezers hebben geleerd, dat de burger de politiek niet meer zomaar gelooft en de aanpak niet zondermeer accepteert! Als regionale en lokale politici mogen wij naar de burger toe niet verslappen omwille van het veel afstandelijker EU-proces. Hoe afstandelijker en abstracter het EU-beleid wordt gebracht, des te heviger wordt de onzekerheid van de burger. Die voelt haarfijn aan dat wat op een te grote afstand van hem is bedacht, en niet is gebaseerd op zijn dagelijkse leefwereld, niet werkt.

Daarom een paar vragen, die bij me opkomen over de Lissabon-agenda:

- a. Veel *Europees economisch beleid* wordt op EU-niveau *bedacht*, maar past de uitvoering ervan wel bij de regionale werkelijkheid? Of, praten we te veel over beleid en voeren we te weinig uit?
  - Moeten we het debat niet verbreden met alternatieve visies?
  
- b. Is het Europees economisch beleid niet **te** *mono-disciplinair* ? Er zijn zoveel dimensies buiten de directe sectorale economie, die bepalend zijn voor succes of falen. Ik noem onze culturele en sociale diversiteit; verder de milieuproblematiek, die overal weer anders is. Wij vertegenwoordigen het decentraal bestuur, waar al het verschillende sectorale beleid samenkomt. Daarom moeten we blijven knokken voor subsidiariteit.
  
- c. Moeten we niet de consequenties *in beeld* brengen van onze *afhankelijkheden* van de *multinationals*? Die bepalen voor meer dan de helft de wereldhandel. De opsplitsing van hun productieprocessen is wereldwijd.
  - Door “outsourcing en subcontracting” worden hele regio’s meegetrokken in een steeds snellere herstructurering. Zijn we ons dat voldoende bewust en zorgen **wij** wel voor voldoende diversiteit in onze regionaal-economische structuren?
  - Wij zijn de politiek verantwoordelijken, maar zijn sterk afhankelijk van wereldwijde netwerken. We hebben beperkte invloed op wat er gebeurt.
  - Zullen de multinationals in de 21<sup>e</sup> eeuw nog voor dezelfde welvaartsgroei in Europa zorgen als in de 20<sup>e</sup>? Kan het MKB nog wel als de banenmotor fungeren? Misschien moeten wij als regio’s juist een MKB-beleid voeren en krachtig diversificatie stimuleren om minder afhankelijk te worden van multinationals.

*Kortom:*

*Zitten we niet op de rand van grote trendbreuken? Die verlopen niet lineair, net zo min als innovatie. Het beleid moet meer op dit soort chaotisch processen geënt worden. Daar moet onze bestuurlijke structuur beter voor geëquipeerd worden. De kunst is trends tijdig te signaleren en te begrijpen, zodat we onze eigen Europese krachten en kernkwaliteiten hervinden. Dat lijkt me beter dan het zgn. “afstemmen op de concurrentie”.*

*Zo kunnen wij weer echt verantwoordelijkheid dragen voor het economisch en sociaal welbevinden van onze burgers en ons zelfvertrouwen hervinden. Chaotische processen verlangen een bottom-up aanpak. Top down aanpak heeft aangetoond tot weerstand te leiden bij bevolking en bedrijven.*

*Vandaar mijn pleidooi voor een serieuze invulling van Multi Level Governance. De diverse overheidslagen en **hun partners** zullen de match moeten zien te maken tussen abstract beleid en de concrete praktijk. En de regio's zullen hierin hun verantwoordelijkheid moeten nemen!*

*Als de burger het geloof in Europa verliest, dan hebben ook wij als leden van het Comité van de Regio's gefaald om hun signalen tijdig op te pikken en de brug te slaan tussen onze regio's en ons gemeenschappelijk Europa.*